

Oslo, 21. april 2012

Til: Tros- og livssynspolitisk utvalg
Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Retten til å utøve sitt livssyn uten utidig innblanding fra andre livssyn

Hvem har definisjonsmakt på hvem som blir lurt?

Denne henvendelsen gjelder at vi i Holistisk Forbund ønsker å få beskyttet retten til å benytte og utøve alternativ medisin som en del av vårt livssyn og vår trosfrihet, siden Human-Etisk Forbund nå lenge har drevet massiv kampanjevirkosomhet mot mange av våre medlemmer og sentrale deler av vårt livssyn.

Human-Etisk Forbund har startet kampanjen, "Ingen liker å bli lurt", som de presenterer slik på kampanjesiden på facebook:

"Ingen liker å bli lurt" er en kampanje mot klarsynte, alternativmedisinere, krystallhealere og andre som utnytter folks tvil, sorg og håp med grunnløse påstander. Det er mange der ute som prøver å fortelle deg hvordan ting egentlig henger sammen og hvordan du egentlig bør leve livet ditt. Felles for mange av disse er at de ikke kan dokumentere det de påstår. Evnen til å tenke kritisk og å stille spørsmål er det beste middelet mot å bli lurt. Initiativtaker er Human-Etisk Forbund."

HEF sier rett ut at de ikke ønsker noen dialog med de involverte som blir angrepet i disse miljøene, det er rett og slett en ren kampanje imot dem og alt de står for. Hva hadde man tenkt om det i stedet sto at det var "en kampanje mot imamer, rabbiner, prester og andre som utnytter folks tvil, sorg og håp med grunnløse påstander"? For alle disse fremmer jo også påstander som etter Human-Etisk Forbunds mening må kalles uvitenskapelige og udokumenterte, altså lureri og utnyttning? Mange religiøse organisasjoner, inkludert Den Norske Kirke, har også svært mange ansatte og er eiere av store verdier. Svindel for å oppnå økonomisk vinning? Nei, det ville man jo ikke si, men det er det Human-Etisk Forbund sier i forhold til folk som praktiserer et alternativt eller holistisk livssyn.

Holistisk Forbund oppfatter denne kampanjen som såpass invaderende og aggressiv at vi ønsker å verne om de verdiene som betyr mye for mange av våre medlemmer. Kampanjen er et direkte angrep ikke bare på all spiritualitet, men like mye på menneskers rett til å følge eget livssyn, altså trosfriheten – en av de sentrale bærebjelkene i et moderne demokrati. I 1987 kom Erik Dammann med boken "Bak tid og rom". Fra den tid ble mange mennesker oppmerksomme på at "endelig vitenskapelig dokumentasjon" er en vanskelig øvelse. Det er ikke full enighet i alle vitenskapelige miljøer verden over om hva det vil si at noe er vitenskapelig dokumentert, eller hvilke modeller som skal gjelde. Human-Etisk Forbund later likevel ofte som om vitenskapen er mer entydig enn den er, eller at Human-Etisk Forbund sitter med den endelige definisjonsmakten om hva som er bra og troverdig vitenskap, og hva som ikke er det. Men det som blir kalt vitenskap hos HEF er ofte de delene av vitenskapen

som springer ut av, eller kan bidra til å bekrefte, deres ateistiske og materialistiske livssyn. Mens de later som om de har en kampanje hvor de selv står for vitenskapen og så kjemper mot overtro, er kampanjen egentlig en helt vanlig livssynskamp hvor de kjemper for sin tro, men dessverre også med det formål å ikke bare misjonere for det de selv tror på, men også for å begrense andres livssynsutfoldelse.

Vi vil advare mot en utvikling der kun reduksjonistisk og svært skeptisk tilnærming til alle fenomener skal bli det eneste gangbare og riktige. Da vil også vitenskapen utvikle seg i dogmatisk retning, og strengt reduksjonistisk vitenskap som HEF da sverger til, vil ikke være noe mer verdifullt enn et hvilket som helst annet dogmatisk livssyn, eller på linje med all annen "tro" og syn på livet. Vitenskap er et veldig nyttig redskap, men det inneholder ikke etiske kompass i seg selv, som utallige overgrep i vitenskapens navn har vist, som f.eks lobotomi, taterforfølgelser og mye annet.

Idealet man i hvertfall sier man etterstreber i vitenskapen er at man alltid skal holde undringen og åpenheten for at man kan ta feil høyt i sine modeller og måter å tilnærme seg et fenomen på. En reelt åpen vitenskapsmann/kvinne snakker ikke om at noe er bevist en gang for alle, men om hva som akkurat nå virker mest sannsynlig utfra de data man har, og begrensingen i kunnskap og modeller man bruker til enhver tid. Så litt mer ydmykhet i møte med fenomener, eller naturen i dem, som ikke lar seg forklare eller avdekke uten videre, hadde vi i Holistisk forbund syntes kunne være passende. Vitenskapen bør alltid ha i seg undringen og varsomheten for at i morgen kan det komme en oppdagelse som snur alle våre tidligere forestillinger på hodet, og begrensninger på hva man tidligere trodde var mulig og umulig. Det var nettopp dette Erik Dammann satte så fint ord på i boken som ble nevnt ovenfor. Så at Human-Etisk Forbund med sin tolkning av hvordan man skal forstå virkeligheten og fenomener rundt oss skal få noe "trumfkort/vetorett" over alle andre livssyn, og i dette tilfellet det mange av våre medlemmer i Holistisk Forbund holder kjært, vil vi ta klar avstand fra. Mange av HOF sine medlemmer har stor glede av akupunktur, homeopati, healing og andre såkalte alternative behandlingsformer, og vil ha seg frabedt at HEF med sin "vi insisterer på at verden er en rett strek"-retorikk skal ha slik definisjonsmakt på vegne av medlemmer av HOF. Nå er det ikke det at HEF med sin kampanje i seg selv stopper alternativ behandling, men vi velger likevel å komme med et varsko og advare, siden livssynskampanjen deres ser ut til å ha relativt stor oppslutning.

HOF stiller seg noe tvilende til om tradisjonell reduksjonistisk vitenskap er særlig egnet til å avdekke egenarten ved homeopati, healing, akupunktur osv. Vi trenger rett og slett nye og mer helhetlige vitenskapsmodeller, som kan ta hensyn til flere og mer dynamiske variabler. Frem til slike modeller er på plass vil vi i Holistisk Forbund altså be om at retten til å benytte og tilby tjenester av såkalt alternativ medisin, såfremt den ikke er klart dokumentert helseskadelig (det holder ikke at HEF kun mener den er virkningsløs), må beskyttes av menneskerettighetene, som en del av tros- og livssynsfriheten for Holistisk Forbunds medlemmer, og andre mennesker som fronter et alternativt livssyn. Er det en selvsagt ting for en muslim å kunne få tak i sitt halalkjøtt, må det være en like selvsagt ting at en holist kan få gå til healer eller homeopat, dersom vedkommende ønsker det.

Vi i Holistisk Forbund opplever at å forsøke å nekte oss tilgang til alternativ medisin vi selv velger, blir et slags livssynsovergrep. Behandlinger mange av oss har vært såre fornøyd med i store deler av våre liv er utøvelse av vårt livssyn, og ansvarstaking for egen helse, som Human-Etisk Forbund ikke har noe med å overprøve. I så fall vil det være klar diskriminering

av ulike livssynsorganisasjoner, og favorisering av kun en måte å forstå vår mangfoldige virkelighet på, og det er ikke en moderne rettstat som Norge verdig.

Om nå det var slik at HEF i en eller annen fjern vitenskapelig fremtid mot formodning skulle få bekreftet at deres hypoteser, som de nå vil trumfe på alle andre, er riktige, har hvert fall placebokreftene i oss holister og alternative spart den norske stat for milliarder av kroner i blåresepter. Håper det også er en positiv ting departementet tar med i vurderingen av denne henvendelse.

I mellomtiden inviterer vi til dialog mellom ulike typer livssyn i Norge slik vi har stått for i Samarbeidsrådet for tro og livssynssamfunn, heller enn at noen som representerer kun ett livssyn skal instruere og overkjøre alle andre måter å tenke på, eller se verden på. Slik fremferd bør vi nå historisk sett være ferdig med. Skal vi komme frem til gode løsninger og perspektiver som driver verden fremover, er det forhåpentligvis likeverd, dialog, menneskerettigheter, personlig frihet (som ikke går på bekostning av andres personlige frihet), gjensidig respekt og samarbeid som representerer det felles fyrlyset gjennom farvannet som leder inn i en mer harmonisk fremtid.

Mvh Holistisk Forbund

Anne K. Ramberg-Mohn
Styreleder

Jostein Odland
Konfirmasjonkoordinator